

Problem 19 ve çözümü

1 Temmuz 2014'te sonuçlanan 52. Avrupa Açık Takım Şampiyonasında Polonya-Türkiye maçında gelen bu elde milli sporcumuz Yalçın Atabey deklarıandı.

	<p><u>Emre Kaya</u> ♠ AJ ♥ AQ ♦ A874 ♣ AKJ42</p>	
<p><u>Balicki</u> ♠ 9 ♥ T6542 ♦ K5 ♣ T8653</p>		<p><u>Zmudzinski</u> ♠ T742 ♥ J97 ♦ J932 ♣ Q7</p>
	<p><u>Yalçın Atabey</u> ♠ KQ8653 ♥ K83 ♦ QT6 ♣ 9</p>	

Güney	Kuzey
1♠	2♣
2♠	2SA
3♠	4♦
4♠	4SA
5♣	5♦
6♥	7♠

Herkes Pas

Güney 1♠ açtıktan sonra yukarıdaki serbest sekansta gelinesen 7♠'e Batı ♦5'li (!?) atak etti.

İlk löveyi ♦A ile kazanıp ♠A ve ♠J çektik. Batı ikinci ♠'e ♥6 defos etti.

Nasıl devam etmeli?

Atabey, ♥Q oynayıp elden ♥K ile ezerek 2 tur ♠ çektik ve ♣ empası atarak 7♠'e 2 battı. Diğer masada ♥2'li atağına 7♠ yapıldığı için Polonya bu elden 17 imp kazandı.

İkinci ♠'e Batı boş verince, ♣'e 2 kere çakmaya kalkarsak (4 çektik 2 çaktık) kozumuz bitiyor, sağ ♣'e ulaşmak için ♥'den yer antresine ihtiyacımız olduğuna göre ♥K'yı kullanamıyoruz. Saçma bir durum ama maalesef böyle. Şimdi 2 oyun tarzı var:

OYUN-1 ♣A çekip ♣'e çakmak; yani ♣Q'nın 3 parçadan veya 2 parçadan veya tekten düşmesini ummak.

Bu oyun tarzının başarı olasılığı (♠'lerin dağılımından bağımsız olarak):

Herhangi bir rakipte 3 parça ♣Q: % 26,66

Herhangi bir rakipte 2 parça ♣Q: % 8,74

Herhangi bir rakipte 1 parça ♣Q: % 0,97

Toplam: % 36,4

OYUN-2 İkinci oyun tarzı (Yalçın'ınki) ♥Q oynayıp ♥K ile ezmek ve 2 tur ♠ çekerek dışarıdaki kozları temizledikten sonra ♣ empası atmak. **Briçte pek sık rastlanmayan bir feda durumu söz konusu: ♣'ten 2 löve almayı umarak ♥'den bir löveyi feda ediyoruz!** Peki kontratı hangi ♣ dağılımlarına yapıyoruz? Yalnızca Batıda 3 parça veya 4 parça ♣Q varsa.

Bu oyunun başarı olasılığı (♠'lerin dağılımından bağımsız olarak):

Batıda 3 parça ♣Q: % 13,33

Batıda 4 parça ♣Q: % 17,72

Toplam: % 31,1

FARK = 36,4 – 31,1 = 5,3 (Oyun-1 daha iyi)

Buna göre ilk oyun tarzı daha iyi, masada da kazanıyor. Atabey niye öyle oynamadı ki? 'Feda' yoluyla gelen kazancın daha değerli/çarpıcı olduğunu düşündüğü için mi?! Sanmam. Bence, **ikinci ♠'e Batı uymadığı için.**

Şimdi soru şu: **Batı ikinci ♠'e uymayınca bu olasılıklar nasıl değişiyor?**

Bunu "dealer" (el dağıtarak olasılık bulmaya da yarayan bir yazılım) programıyla hesaplarsak, sonuçlar şöyle.

İkinci ♠'e Batının uymadığı durumda;

Oyun-1'in başarı olasılığı: % 35,7

Oyun-2'nin olasılığı: % 30,7

FARK = % 5 (Oyun-1 daha iyi)

SONUÇ: Oyun-1 (Oyun-2'ye kıyasla) yaklaşık 5/30 ya da 1/6 oranında daha yüksek başarı şansına sahip.

Ben şahsen Batının ikinci ♠'e uymadığı durumda farkın kapanmasını bekliyordum, ama sonuç öyle çıkmadı. Evet, ♠'in Batıda tek olduğu durumda, Batıya [♣Qxxx] gitme olasılığı (beklendiği üzere) % 2,7 kadar artıyor, ama Batıya [♣Qxx] gitme olasılığı % 3,1 kadar azalıyor. Sonuçta Oyun-2'nin şansı 0,4 kadar azalıyor. Oyun-1'in şansı ise 0,7 kadar azalıyor; çünkü ♠'ler 1-4 çıkınca ♣'lerin 4-3 veya 3-4 dağılma (yani herhangi bir eldeki [♣Qxx]) olasılığı da azalıyor.

En büyük değişim ise Batıya [♣Qxxxx] (5 parça) gitme olasılığında oluyor: bu olasılık % 6,6 artıyor.

Aslında Batıda [♣Qxxxx] varken, ♦K da Batıda ise, her atağa (ve küçük ♦ atağını ele çekmeden de) 7♠ yapılabilir. Bu durumda, mesela ♦ atağını yerdeki ♦A ile kazandıktan sonra, ♠A, ♠J, ♥A ve ♥Q oynayıp ♥K ile ezerek ele geçip tüm kozları çekersek Batı ♣ ve ♦ arasında basit skuiiz oluyor; son dört karta kayıpsız giremiyor.

Batıda [♣Qxxxx]varken ♦K Doğuda ise, her atağa 7♠ yapmak için Batıda ♦J9 iki parça olması gerekiyor. Problem 20 bu dağılım düşünülerek türetilmiştir.